

การศึกษาการรับรู้ภาวะสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมีย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลแม่และเด็ก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2544

ISBN 974 - 04 - 0204 - 6

สงวนลิขสิทธิ์

จพ

ป/4897

2544

4037110 NSMC/M : สาขาวิชา : การพยาบาลแม่และเด็ก ; พย.ม. (การพยาบาลแม่และเด็ก)

คำสำคัญ : การรับรู้ภาวะสุขภาพ / หญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมีย

ปลื้มจิต โชติกะ : การศึกษาการรับรู้ภาวะสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมีย (THE STUDY OF HEALTH PERCEPTION OF PREGNANT THALASSEMIC CARRIER) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สุปราณี อัครเสรี ก.ม., ยูพิน จันทรักคะ ก.ม., นิตยา ลินสุกใส Ph.D, 91 หน้า. ISBN 974 - 04 - 0204 - 6

การรับรู้ภาวะสุขภาพเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมีย ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาการรับรู้ภาวะสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมีย และเปรียบเทียบการรับรู้ภาวะสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียที่มีปัจจัยทางด้านประชากรแตกต่างกัน ซึ่งได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ครอบครัว อายุครรภ์ และการทราบผลการเป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียของสามี กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียที่มาฝากครรภ์ที่ โรงพยาบาลลำปาง และโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 150 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์การรับรู้ภาวะสุขภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ภาวะสุขภาพโดยใช้ ANOVA และ t-test

ผลการวิจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ภาวะสุขภาพอยู่ในระดับดีและค่อนข้างดีคิดเป็นร้อยละ 52 และ 46 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ภาวะสุขภาพด้านแรงจูงใจด้านสุขภาพ ด้านการรับรู้อุปสรรคของพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ และด้านการรับรู้ประโยชน์ของพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับดี ส่วนด้านการรับรู้ความรุนแรงของโรคหรือภาวะแทรกซ้อน และด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคหรือภาวะแทรกซ้อน กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ภาวะสุขภาพอยู่ในระดับค่อนข้างดี นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 26-30 ปี มีการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีรายได้ครอบครัวมากกว่า 12,000 บาท และทราบผลการตรวจเป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียของสามี มีการรับรู้ภาวะสุขภาพดีกว่ากลุ่มอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าพยาบาลควรส่งเสริมแก่หญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียให้มีการรับรู้ภาวะสุขภาพที่ถูกต้อง โดยคำนึงถึงอายุ ระดับการศึกษา รายได้ครอบครัว และการทราบผลการตรวจการเป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียของสามี ซึ่งจะส่งผลให้หญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียมีการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพต่อไป

**4037110 NSMC/M : MAJOR : MATERNAL AND CHILD NURSING; M.N.S
(MATERNAL AND CHILD NURSING)**

**KEY WORD : HEALTH PERCEPTION/PREGNANT THALASSEMIC
CARRIER**

**PLEUMJIT CHOTICA : THE STUDY OF HEALTH PERCEPTION OF
PREGNANT THALASSEMIC CARRIER . THESIS ADVISOR : SUPRANEE ATHASERI
M.Ed, YUPIN CHANDARAGGA M.Ed, NITTAYA SINSUKSAI Ph.D (NURSING), 91 P.
ISBN 974 – 04 – 0204 – 6**

Health perception is an important factor affecting the health promoting behavior of pregnant thalassemic carriers. The purposes of this study were to determine the health perception of pregnant thalassemic carriers and to compare health perceptions amongst pregnant thalassemic carriers classified by demographic factors such as age, level of education, family income, gestation and the knowledge of the the result of husband's thalassemic carrier test. The subjects were 150 pregnant women who were diagnosed as thalassemic carriers at Lamphang Hospital and Nakomphing Hospital. The data was collected using a health perception questionnaire. Comparisons of the difference in the mean scores of health perception were analyzed using ANOVA and t-test.

The results showed that 52% of the subjects were at a high level of health perception in general. Each sub-scale, Health Motivation, Perceived Barriers and Perceived Benefits was at a good level and Perceived Susceptibility and Perceived Severity were at rather good levels. The subjects who were aged 26-30 years, had a family income of more than 12,000 Baht, had received a Bachelor degree or higher and knew the result of the husband's thalassemic carrier status had higher health perception scores than the other groups with statistical significance at .05.

The results suggest that nurses should advise and provide information about health promoting behavior to pregnant thalassemic carriers, especially taking into consideration about age, educational level, family income and the husband's thalassemic carrier status, in order to encourage them to have an appropriate health perception and to practice health promoting behavior.